

دستورالعمل فنی و توصیه های ترویجی،... مرکز ملی تحقیقات شوری

توصیه های ترویجی جهت افزایش عملکرد مزارع
چغندر قند در شرایط شور

عنوان	شرح دستورالعمل و توصیه های کلی	ملاحظات
آماده سازی زمین	در حالت کلی آماده سازی زمین در کشت چغندر قند مشابه با عملیات زراعی مورد استفاده در کشت سایر گیاهان زراعی بوده و شامل عملیات شخم (به عمق ۳۵-۳۰ سانتیمتری و در رطوبت مناسب خاک) دیسک (جهت خرد کردن کلوخه ها) و تسطیح می باشد که این عملیات برای کشت های پاییزه یا بهاره تفاوت چندانی ندارد. کشت چغندر قند معمولاً بصورت کرتی و یا ردیفی انجام می شود. در کشت ردیفی بذر در وسط پشته هایی با فواصل ۶۰ سانتیمتر قرار می گیرد. در مناطق شور می توان کشت را در دو سمت پشته های عریض ۱۰۰-۹۰ سانتیمتری انجام داد.	
تاریخ کاشت	با توجه به تفاوت شرایط اقلیمی در نقاط مختلف کشور و بهاره یا پاییزه بودن کاشت تفاوت های زیادی در تاریخ کاشت وجود دارد، بطوری که در کشت های بهاره تاریخ کاشت معمولاً از ۱۵ اسفند شروع شده تا ۱۵ اردیبهشت ماه ادامه دارد که بسته به رقم، منطقه و سایر عوامل موثر، کاشت در قبل و بعد از تاریخ های فوق نیز انجام می شود. شروع کشت در حالت پاییزه معمولاً از اواسط شهریور شروع شده و تا اوایل آبان ماه طول می کشد	
عمق و روش کاشت	کشت چغندر قند معمولاً به روش های سنتی که شامل کاشت با دست بوده و روش مکانیزه که شامل کاشت با ردیف کارهای معمولی و پنوماتیک است انجام می شود. عمق کاشت در بذور منوژرم ۲-۳ سانتیمتر و در بذور پلی ژرم ۳-۵ سانتیمتر در نظر گرفته می شود.	
میزان و نوع بذر مصرفی	بذر چغندر قند شامل دو نوع بذر منوژرم و پلی ژرم است. بذر منوژرم به میزان ۳-۲ یونیت (هر یونیت یکصد هزار بوته در هکتار است) و بذر پلی ژرم به میزان ۳۰-۵ کیلوگرم در هکتار کشت می شود. در مرحله ۴-۶ برگی و پس از استقرار بوته ها، تنک کردن مزرعه انجام شده و تراکم بسته به رقم، طول فصل رشد و تاریخ کاشت بین ۹۰-۱۲۰ هزار بوته در هکتار نظر گرفته خواهد شد. ارقام چغندر قند معمولاً قابلیت کشت در شرایط اقلیمی مختلف را دارند و بر خلاف گیاهان زراعی مثل گندم، که هر منطقه رقم خاصی را می طلبد، ارقام چغندر قند را می توان در مناطق مختلف کشت کرد. در این ارتباط باید به مقاومت ارقام مورد استفاده به آفات و بیماری های رایج در آن منطقه و در کشتهای پاییزه به مقاوم بودن ارقام به Bolting (به ساقه رفتن بوته های چغندر قند) توجه داشت.	

	<p>نیاز دقیق کودی چغندر قند در شوری‌های مختلف خاک و بسته به عوامل مدیریتی، اقلیمی و خاکی متفاوت است. لیکن جهت حصول عملکرد مناسب در شوری‌های کم تا متوسط عصاره اشباع خاک منطقه ریشه که در طول فصل رشد اندازه گیری میشود (۹ dS/m) مقدار کود مصرفی شبیه شرایط غیر شور است. در شوری‌های زیاد خاک (متوسط شوری عصاره اشباع خاک منطقه ریشه بیش از ۹ dS/m) باید از مصرف کودهای پر مصرف نظیر کودهای نیتروژنی کاسته شود.</p>	<p>نیاز کودی</p>
	<p>تناوب صحیح و اصولی جهت کنترل آفات، بیماریها و علفهای هرز چغندر قند بسیار موثر است. مبارزه با آفات و بیماریها در چغندر قند بستگی به نوع و زمان شیوع آفات و بیماریها در هر منطقه دارد که مبارزه به روش‌های مختلفی مثل کاشت ارقام مقاوم و استفاده از آفت کشها، انجام می‌شود. مبارزه با علفهای هرز نیز بستگی به گونه علف هرز داشته ولی مبارزه می‌تواند به روش‌های مختلفی انجام شود. استفاده از علف کشهای پیش کاشت آمیخته با خاک و سمپاشی پس از استقرار بوته‌ها (از مرحله دو برگ (دو برگ حقیقی) شروع شده و می‌تواند تا مرحله ۸ برگ ادامه یابد) از جمله روشهایی است که برای مبارزه با علفهای هرز مورد استفاده قرار می‌گیرد.</p>	<p>کنترل آفات و علفهای هرز</p>
	<p>طول دوره رشد ارقام چغندر معمولاً ۱۸۰ روز است که در ارقام دیررس این میزان تا ۲۴۰ روز نیز می‌رسد. با اینحال و در حالت کلی در کشت‌های بهار تاریخ برداشت معمولاً از ۱۵ مهر آغاز شده و تا ۱۵ آذر ادامه می‌یابد. در کشت‌های پاییزه برداشت معمولاً از اوایل اردیبهشت آغاز شده و تا اواخر خرداد ماه طول می‌کشد.</p>	<p>زمان برداشت</p>
	<p>برداشت چغندر قند به روشهای مختلف کاملاً سنتی، نیمه مکانیزه و کاملاً مکانیزه انجام می‌شود. در روش سنتی عملیات مختلف برداشت توسط کارگر انجام شده و در حالت کاملاً مکانیزه نیز تمام عملیات برداشت که شامل برگ زنی، سرزنی و بارگیری است بوسیله کمباین انجام می‌شود</p>	<p>روش برداشت</p>